

מיזם ההתנדבות הישראלי הבין מגזרי

פורום מחקר, ידע ומדידה, מפגש 3 - 09.03.14

סיכום זה מכיל הן את סיכום המפגש והן את תוצרי עבודת תת הוועדות

סיכום מפגש פורום

השתתפו:

פרופ' ליאת קוליק - יו"ר הפורום
ליאורה ארנון- רכזת הפורום
ד"ר ירון סוקולוב - המרכז ללימודים אקדמיים
משה גרומב- עמותת זינוק לדרך חדשה
סיגל פרידמן-גמליאלי – פעמונים
ד"ר גלית ינאי-ונטורה- מכללה אקדמית עמק יזרעאל
ד"ר עוזי ששון - אוניברסיטת בן גוריון
ד"ר מייק נפתלי- יועץ אסטרטגי במיזם

מסמכים מצורפים:

המצגת שהוצגה במפגש

סוגיות שנדונו:

פתיחה

- המפגש נפתח בברכות של פרופ' ליאת קוליק, יושבת ראש הפורום, שהודתה למשתתפים שהגיעו חרף השינויים שנוצרו במיקום המפגש.
- נערך סבב היכרות נוסף בין משתתפי/ות הפורום, לטובת המצטרפים החדשים.
- נערך סיכום קצר של תוצרי המפגשים הקודמים, לטובת יישור קו בין המשתתפים. הסיכום כלל את הבהרת המושגים והצגת המטרות שנוסחו במפגש הקודם.
- הוצגו בשנית מטרות הפורום, כפי שנוסחו במפגש הקודם.

דיון הפורום

יושבי ראש תת הוועדות העוסקות בידע ובמחקר, הציגו את היעדים שהם מציעים, לכל אחת מהמטרות שנקבעו.

בתחום הידע

מטרות:

- איגום, ניהול והנגשת הידע הקיים מן האקדמיה ומן השדה בתחום ההתנדבות
- פיתוח פלטפורמות ומנגנונים לתמיכה בתהליכי פיתוח ידע חדש בתחום ההתנדבות

דין חברי הפורום על היעדים:

חברי הפורום הביעו רצון להרחיב את המטרה של איגום ידע לכדי הקמה של מרכז ידע שיאגם, ינהל וינגיש את הידע הקיים והמתחדש.

- על מרכז הידע להכיל בתוכו את המידע הקיים במאגרי הידע הקיימים כיום תוך מתן קרדיט וקישורים.
- על מרכז הידע להיות מותאם למגוון של קהלי יעד, כולל: אנשי מקצוע בשטח בתחום ההתנדבות (מכלל המגזרים), סטודנטים ואנשי אקדמיה.
- על מרכז הידע להיות נגיש מבחינה טכנולוגית.
- על מרכז הידע להכיל מגוון סוגי ידע: מחקרים אקדמיים, כלים אקדמיים, ידע אפור, ניסיון השדה - מודלים ומקרי בוחן.
- על מרכז הידע להתעדכן על בסיס קבוע ובאופן שיטתי.
- על מרכז הידע להיות מאויש באנשי צוות שיוכלו לעדכן את המידע, לסייע לאנשים באיתור מידע, לעודד פיתוח של ידע חדש ולסייע בארגונו.
- על מרכז הידע להתאים את המתרחש בעולם המחקרי לשפה מובנת ויישומית לתרבות הישראלית ולאנשי המקצוע בשטח.
- על מרכז הידע להנגיש חומרים בשפה העברית (כולל תרגום של חומרים מאנגלית).

במקביל, עלתה השאלה האם אנחנו לא מקובעים ומבצעים דבר מה שכבר קיים ולא בטוח שיש בו צורך. חברי הפורום הציעו אף לבחון כיווני מחשבה חדשניים כגון ספריית סרטים. הועלתה הצעה כי בשלב הבא של תרגום התכנית האסטרטגית לתכנית עבודה, חברי הפורום יוכלו להתייעץ עם אנשי מקצוע מתחום ניהול הידע.

הוחלט כי תת הוועדה העוסקת בידע תעביר פירוט של יעדים ודרכי פעולה, בהתאם לדין הפורום.

להלן היעדים ודרכי הפעולה שהועברו על ידי תת הוועדה:

מטרה ראשונה – הקמת מרכז ידע לאיגום, לניהול ולהנגשת הידע הקיים והמתחדש

1. זיהוי ואפיון מלא של הצרכים של קהל היעד הכולל אנשי שדה, רכזי מתנדבים (חדשים וותיקים) אנשי מחקר, וסטודנטים.

- הגדרה ספציפית של קהל היעד
- ביצוע מחקר הערכת צרכים בקהל היעד שלנו

2. הצעת מודל לניהול ופיתוח מרכז הידע.

- בחינת מודלים שונים מהארץ. כגון מודל "מכון סאלד" או מודל הממוקד ב"ספרן" המפנה לידע רלוונטי.
- התייעצות עם מומחים בתחום ניהול ידע לשם יצירת תוקף לבחינת המודלים.
- בחינת מודלים שונים מהעולם כגון המודל של CEP-center for economic performance or Energize.
- ניתוח המודלים הקיימים לפי מודל של יתרונות וחולשות לצרכים שלנו.

3. אפיון סוג הידע שיופיע במרכז הידע, תוך דגש על כלים יישומיים שיתמכו בצרכים של קהל היעד שיקבע.

- אפיון ומיון הידע על פי דרגות חשיבות. היינו, אקדמי/אמפירי, "אפור" – דוחות פעולה, ומאמרים שלא התפרסמו בכתבי עת אקדמיים, "חכמת המעשה" – ידע פנים ארגוני.
- בחינת כלים ספציפיים לסיטואציות בניהול מתנדבים
- בחינת סרטים ולומדות בנושאים של ניהול מתנדבים
- בחינת הפיכת הידע בעותקים קשיחים לידע בעותק אלקטרוני
- בחינת תרגום ידע מהעולם, תרגום מלא או חלקי
- בחינת מאגר של מקרי מבחן ודילמות בניהול מתנדבים

4. אפיון הידע על פי המודולות השונות של הידע.

- בחינת השימוש בנושאי הגג להנגשת הידע על פי הצרכים שיתגלו.

5. בניית מנגנוני הנגשה של הידע.

- פרסום קיום הידע בספריות ובמאגרי מידע
- פרסום קיום הידע לקהל היעד

6. פיתוח מנגנון לעדכון המאגר באופן מתמיד.

7. פיתוח תקציב ייעודי להפעלת מאגר המידע.

מטרה שנייה – פיתוח פלטפורמות ומנגנונים לתמיכה בתהליכי פיתוח ידע חדש

1. זיהוי נושאים למחקר על פי צורכי קהל היעד, כגון אנשי אקדמיה ומנהלי מתנדבים.

- בדיקת תגומות והתפתחות הידע.
- התייעצות עם מנהלי התנדבות לגבי ידע חסר.

2. פיתוח פלטפורמות לעידוד יצירת ידע חדש.

- עלון וירטואלי/נייח
- קיום בימות דיון. לדוגמה, שולחן עגול של קהל היעד, הכולל אנשי אקדמיה ומנהלי מתנדבים.

3. בניית מנגנונים לעידוד ולתמרוץ של אנשי שדה לכתיבה ולתיעוד הניסיון המצטבר, מתוך הנחה שהשותפים לבניית הידע יהוו סוכנים להפצתו ולשימוש בו.
  - בדיקה לגבי מלגות מחקר לפיתוח ידע חדש.
  - מענקים לארגונים שיזמו פיתוח ידע בתחומם.
4. מתן הכשרות לכתיבה של ידע קיים.
5. מתן הכשרות ללמידה וחיפוש של ידע שנצבר.
6. הבניית מנגנונים של שיתוף פעולה בין האקדמיה ומנהלי המתנדבים לצורך מחקר ותיעוד הידע הקיים בשדה.
7. פיתוח תקציב ייעודי לתמיכה בתהליכי חילוץ ידע והמשגתו.

בתחום המחקר

מטרות:

- פיתוח המחקר בתחום ההתנדבות
- עידוד חוקרים קיימים לחקור את תחום ההתנדבות
- עידוד חוקרים חדשים לחקור את תחום ההתנדבות

דיון חברי הפורום בנוגע ליעדים:

חברי הפורום דנו ביעדים שהציגו חברי תת הוועדה בנושא מחקר.

- יצירת תמריצים לחוקרים- שיתעניינו בחקר התחום ואף ינחו מסטרנטים ודוקטורנטים בתחום.
- הקמת קרן מחקר- הפורום ימליץ לפנות לקרנות מחקר- ולבקש מהם הקצאה של אחוז מסוים של תקציבי המחקר, להתנדבות: מפעל הפיס, ביטוח לאומי, משרד הכלכלה, קרן ישראלית למדע, קרן בריאות.
- עידוד המוטיבציה לפרסם- הומלץ על הקמת כתב עת, שיקבל הכרה אקדמית ויעודד חוקרים לחקור ולפרסם.
  - הועלתה השאלה האם קיימים די חוקרים ומחקרים שיוכלו "להחזיק" כתב עת שכזה.
  - יש לייצר אצל ראשי האקדמיה שינוי תודעתי, על מנת שיכירו בתחום הזה כתחום רלוונטי למחקר.

הוחלט כי תת הוועדה העוסקת במחקר, תעביר פירוט של יעדים ודרכי פעולה, בהתאם לדיון הפורום.

להלן היעדים ודרכי הפעולה שהועברו על ידי תת הוועדה:

1. קביעת תחומי המחקר החיוניים בתחום ההתנדבות

- א. פיתוח מנגנון שיאתר את תחומי המחקר הקיימים כיום בארץ בתחום ההתנדבות והצגתו בפני

המיזם.

- ב. מיפוי תחומי מחקר חסרים ו/או חיוניים (בעקבות הדו"ח) וקביעת צרכים מחקריים בתחום ההתנדבות בארץ בעת הנוכחית.
- ג. מיפוי הדיסציפלינות שעשויות לתרום למחקר על התנדבות ומתן המלצות בעניין.

2. הקצאת תקציבי מחקר ייעודיים למחקר על התנדבות

- א. הקמת קרן מחקר לאומית ייעודית לתחום ההתנדבות בתקצוב קבוע שנתי
- ב. חיפוש שותפים תקציביים לתמיכה במחקר על התנדבות: מפעל הפיס, ביטוח לאומי ועוד
- ג. קביעה שכל קרן מחקר לאומי תקצה תקציב ייעודי רק לתחום ההתנדבות (הקרן הישראלית למדע)
- ד. קביעת אחוז קבוע מתקציב המשרדים המיועד לשירותים חברתיים למחקר על התנדבות
- ה. איתור ארגונים בחו"ל כמו האיחוד האירופאי, פנייה אליהם ובקשה למימון מחקר בנושא.

3. עידוד ופיתוח חוקרים בתחום ההתנדבות

- א. הקמת חטיבות לימוד ייעודיות לתואר ראשון בתחום התנדבות במחלקות לעבודה סוציאלית ובחוגים למנהל עסקים (בתחום ניהול מתנדבים וארגוני מגזר שלישי)
- ב. קביעת תקצוב ייעודי למספר חברי סגל תקני בתחום ההתנדבות / ניהול מתנדבים בכל מחלקה ייעודית
- ג. הוצאת מכרזים לחברי סגל ייעודיים בתחום ושילובם בתכניות שנקבעו
- ד. עידוד סגל בכיר בדרגת פרופסור להנחות דוקטורנטים בתחום ההתנדבות
- ה. הקמת קרן מלגות ייעודית לעידוד מסטרנטים ודוקטורנטים חדשים בנושא ההתנדבות
- ו. הקמת קרן מלגות ייעודית לעידוד פוסט-דוקטורט בתחום ההתנדבות
- ז. הקמת כתב עת מדעי בתחום התנדבות בעל יוקרה אקדמית – יצירת מנגנון שיפעל לשינוי תודעתי הנוגע לחשיבות כתב העת כולל פנייה לדיקנים של אוניברסיטאות.

4. יצירת שיתופי פעולה בין מוסדות אקדמיים ובין חוקרים בתחום ההתנדבות

- א. פיתוח מנגנון תקשורתי בין חוקרי התנדבות בארץ (למשל פורום אינטרנטי)
- ב. הקמת תשתית של ימי עיון קבועים משותפים לחוקרי התנדבות
- ג. הקמת מנגנון לארגון כנס שנתי מדעי בתחום התנדבות

<p>ד. פנייה לרשויות מחקר באוניברסיטאות לתקצוב משותף של מחקר בתחום ההתנדבות</p> <p>ה. עידוד חוקרים לביצוע מחקר בתקציב בין-אוניברסיטאי משותף המתבסס על קרן ייעודית לשיתופי פעולה</p> <p>ו. יצירת מנגנון לשיתוף פעולה בין אקדמיה וקהילה – פיתוח מאגר חוקרים וארגונים שיאפשר מעבדת מחקר משותפת בתחום ההתנדבות.</p> <p>ז. יצירת מנגנון להתחבר למאגרי מחקר והצעות מחקר</p> <p>5. יצירת שיתופי פעולה בינלאומיים בין חוקרים בתחום ההתנדבות</p> <p>א. יצירת מנגנון לפיתוח קשרים בין מוסדות מחקר בארץ למוסדות מחקר בעולם בתחום ההתנדבות</p> <p>ב. הקמת תקציב מחקר ייעודי לאומי למחקר בין לאומי על התנדבות בתקצוב משותף עם מוסדות מחקר בינלאומיים</p> <p>ג. הקמת תקציב ייעודי לאומי להשתלמות חוקרים מהארץ במוסדות מחקר בינלאומיים בתחום של התנדבות</p> <p>ד. נגישות מרכזי מחקר ומכונים העוסקים בחקר ההתנדבות</p> <p><u>לסיכום- הוצג המתווה להמשך פעילות הפורום:</u></p> <p>ב- 3.4 יתקיים מפגש ברמת גן, בין השעות 10:00-13:00, אשר יוקדש כולו לנושא המדידה.</p> <p>ב- 24.4 יתקיים מפגש ברמת גן, בין השעות 10:00-13:00, אשר יוקדש לניסוח הסופי של התכנית האסטרטגית.</p> <p>ב- 7.7 (שימו לב לשינוי התאריך)- יתקיים כנס הפורום הארצי של המיזם- כנס שיתוף ציבור לקבלת תגובת הציבור לתכניות האסטרטגיות של הפורומים.</p> <p>לאחר הכנס יתקיים מפגש נוסף לתיקון התכנית, בהתאם לתגובות שיתקבלו, תעדוף והתחלת עבודה על תכנית העבודה של הפורום.</p> <p><u>תוצרי המפגש:</u></p> <p>א. היכרות נוספת בין המשתתפים/ות.</p> <p>ב. הגדרת יעדים בתחום הידע</p> <p>ג. הגדרת יעדים בתחום המחקר</p> <p>ד. המשך משימות תת הוועדות ליצירת דרכי פעולה לשני התחומים- תוצרים אלה צורפו לסיכום זה.</p> <p>ה. קביעת המתווה להמשך פעילות הפורום.</p>
--

